บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 สมบัติทางกายภาพ

สมบัติทางกายภาพหรือสมบัติทางฟิสิกส์เป็นสมบัติของวัสดุที่เกี่ยวกับการตอบสนองต่อ แรงกระทำทางกายภาพ

 ความหนาแน่น (Density) คือ การคำนวณหาค่าความหนาแน่นของชิ้นงานทำได้โดย การศึกษาปริมาตรของน้ำที่เข้าแทนที่ในรูพรุนเปิดด้วย ซึ่งเมื่อกล่าวถึงการทดสอบเพื่อหาปริมาตร หาก ชิ้นงานงานมีลักษณะทรงเรขาคณิตที่แน่นอน และเราสามารถทราบปริมาตรได้จากการคำนวณตามสูตร ทางเรขาคณิตทั่วไป ๆ แต่ในทางเซรามิกชิ้นงานจะมีรูปร่างรูปทรงที่ไม่แน่นอน เราจึงต้องใช้การแทนที่ น้ำโดยปริมาตรน้ำที่ถูกแทนที่เท่ากับปริมาตรชิ้นงานนั้นๆ หรือใช้การชั่งน้ำหนักในบรรยากาศปกติ เนื่องมาจากน้ำมีแรงลอยตัว หรือพยุงตัว ซึ่งน้ำหนักของชิ้นงานที่สูญหายไปเมื่อชั่งในน้ำนี้ จะเท่ากับ ปริมาตรของน้ำที่ถูกแทนที่คูณด้วยความหนาแน่นของน้ำและปริมาตรของน้ำที่ถูกแทนที่จะเท่ากับ ปริมาตรของชิ้นงานนั่นคือ น้ำหนักของชิ้นงานที่สูญหายไปในน้ำ การหาค่าความหนาแน่นของชิ้นงาน สามารถคำนวณ ดังสมการ 2.1

โดย

ρ_b = ความหนาแน่นของชิ้นงาน (กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร)
W₁ = น้ำหนักชิ้นงานแห้ง (กรัม)
W₂ = น้ำหนักชิ้นงานชั่งในอากาศ (กรัม)
W₃ = น้ำหนักชิ้นงานชั่งในน้ำ (กรัม)
ρ_w = ความหนาแน่นของน้ำที่อุณหภูมินั้นๆ(กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตร)

2. คุณภาพการหล่อแบบ เป็นการขึ้นรูปด้วยวิธีการหล่อแบบพิมพ์ ใช้หลักการที่แบบพิมพ์ปูน ปลาสเตอร์มีรูพรุน ทำหน้าที่ดูดน้ำออกจากส่วนผสมของน้ำดิน จนกระทั่งมีความหนาได้ตามความต้องการ ซึ่งการปฏิบัติงานหล่อแบบพิมพ์ ประกอบด้วยแบบพิมพ์ที่ทำจากปูนปลาสเตอร์ และน้ำดินที่เป็นของไหล ประเภทสารแขวนลอยของวัตถุดิบ ได้แก่ ดินและหิน ในน้ำ รวมทั้งสารเคมีเพื่อช่วยให้น้ำดิน มีสมบัติดีขึ้น เช่นสารช่วยกระจายลอยตัว การหล่อแบบให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพต้องพิจารณาถึงสมบัติของน้ำดิน ตั้งแต่ ความละเอียด ความหนาแน่น การไหลตัว ปริมาณสารช่วยกระจายลอยตัว และการเปลี่ยนแปลงความข้น เหลว เพราะสมบัติดังกล่าวข้างต้นมีผลต่อคุณภาพของการหล่อแบบมาก ซึ่งได้แก่ อัตราการหล่อแบบ คุณภาพของผิวผลิตภัณฑ์ เวลาสำหรับการแข็งตัว ความหนาแน่นของ เนื้อผลิตภัณฑ์ สมบัติในการตัด ตกแต่ง และน้ำที่ค้างในผลิตภัณฑ์เซรามิก เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากการทดสอบคุณภาพของการหล่อแบบ จะ ช่วยให้สามารถวางแผนการปฏิบัติงาน รวมทั้งแก้ไขปัญหาของสมบัติของน้ำดินให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ที่ ต้องการขึ้นรูปได้

3. การหดตัว (Shrinkage) ผลิตภัณฑ์เซรามิก แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ การหดตัวหลังจากการขึ้น รูปจนกระทั่งแห้งสนิท เนื่องจากผลิตภัณฑ์สูญเสียน้ำออกจากส่วนผสม และหลังจากแห้งสนิทจนกระทั่งเผา ผลิตภัณฑ์จะหดตัวเล็กลงอีก เนื่องจากการสูญเสียน้ำและสารประกอบอื่นในโครงสร้างทางเคมี รวมทั้งมีการ หลอมตัวของสารบางชนิด ทำให้การทดสอบหาค่าการหดตัวกระทำ 2 ช่วง คือ การหดตัวเมื่อแห้ง และการ หดตัวหลังเผา สามารถทดสอบได้ทั้งการหดตัวในเชิงเส้น และการหดตัวในเชิงปริมาตร เนื่องจากการสุญเสียก้ากรหดตัวกระทำ 2 ช่วง เรือ การหดตัวเมื่อแห้ง และการ หดตัวหลังเผา สามารถทดสอบได้ทั้งการหดตัวในเชิงเส้น และการหดตัวในเชิงปริมาตร เนื่องจากการหดตัว เมื่อแห้งเกิดจากการสูญเสียความชื้น ดังนั้นจึงต้องควบคุมให้มีอัตราการสูญเสียความชื้น หรืออัตราการแห้ง ตัวอย่างเหมาะสม และสม่ำเสมอ เพื่อให้ผลิตภัณฑ์ไม่เกิดการบิดเบี้ยว โค้งงอ การหดตัว (Shrinkage) ร้อย ละของการหดตัว สามารถบอกถึงการเชื่อมต่อของเกรนว่ามีมากน้อยเพียงใด ในสารตัวอย่าง ซึ่งสามารถหา ได้ ดังสมการ 2.2

$$S = \left(\frac{L_1 - L_2}{L_1}\right) \times 100 \%$$
(2.2)

โดยที่

S = ร้อยละของการหดตัว L₁ = เส้นผ่านศูนย์กลางที่วัดก่อนเผา (มิลลิเมตร) L₂ = เส้นผ่านศูนย์กลางที่วัดหลังเผา (มิลลิเมตร)

2.1.2 โครงสร้างผลึก

เนื่องจากโครงสร้างผลึกมีความเป็นระเบียบเช่นเดียวกันกับแลตทิซ จึงมีสมบัติทุกอย่างที่ แลตทิซ เช่น สมบัติของสมมาตร โครงสร้างผลึกแบ่งตามรูปทรงหน่วยเซลล์ จะได้ทั้งหมด 7 ระบบ 14 แบบ ผลึกแต่ละระบบจะถูกกำหนดค่าคงที่แลตทิซของหน่วยเซลล์ คือ a b c และ α, β, γ ของโครงสร้างผลึก นั้น ดังตารางที่ 2.1

ระบบผลึก	จำนวนแลตทิซ	ข้อบังคับของแกนและมุม
Cubic (คิวบิก)	3	a = b = c
		$\alpha = \beta = \gamma = 90^{\circ}$
Tetragonal (เตตระโกนอล)	2	$a = b \neq c$
		$\alpha = \beta = \gamma = 90^{\circ}$
Orthorhombic (ออทอรอมบิก)	4	$a \neq b \neq c$
		$\alpha = \beta = \gamma = 90^{\circ}$
Rhombohedral (รอมโบฮีดรัล)	1	a = b = c
		$\alpha = \beta = \gamma \neq 90^{\circ}$
Hexagonal (เฮกซะโกนอล)	1	$a = b \neq c$
		$\alpha = \beta = 90^{\circ}, \gamma = 120^{\circ}$
Monoclinic (โมโนคลินิก)	2	$a \neq b \neq c$
		$\alpha = \gamma = 90^{\circ} \neq \beta$
Triclinic (ไตรคลินิก)	1	$a \neq b \neq c$
		$\alpha \neq \beta \neq \gamma$

ตารางที่ 2.1 แสดงโครงสร้างผลึก 7 ระบบ

ที่มา (ดัดแปลง จิรโรจน์ ต. เทียนประเสริฐ, 2557)

รูปที่ 2.1 เป็นระบบผลึก 7 ระบบ ที่สามารถแบ่งแยกเป็นโครงร่างสามมิติ (space lattice) มาตรฐาน ได้เป็นจานวน 14 ชนิด **ที่มา** (สุริยา โชคสวัสดิ์ และคณะ, 2558)

 การระบุระนาบ ในการเรียกระนาบ (Plane) ต่าง ๆ ภายในผลึกนั้น จะใช้ดัชนีมิลเลอร์ (Miler Indices) เป็นตัวบอกลักษณะของระนาบ โดยเรียกเป็นค่าตัวเลขที่ได้มาจากส่วนกลับของจุดตัด (Intercept) ของระนาบนั้น กับแกนอ้างอิงของผลึก (Crystal Axes) ที่กำหนดขึ้นการหาค่าดัชนี มิลเลอร์ของระนาบ ทำได้ตามขั้นตอนดังนี้

1.1 กำหนดแกนอ้างอิงขึ้น 3 แกน โดยเลือกจุดกำเนิด (Origin) ของแกนอ้างอิงไม่ให้ระนาบที่ ต้องการหาดัชนีมิลเลอร์

1.2 หาจุดตัดของระนาบนี้บนแกนอ้างอิงทั้งสาม และค่าขนาดระยะจุดตัดที่ห่างจากจุด เป็นที่ ห่างจากจุดกำเนิด เป็นค่าตามสัดส่วนของหน่วยความยาวของแต่ละแกน สมมุติว่าค่าที่อ่านได้เป็น × y z ตามลำดับ 1.3 หาเศษส่วนกลับ (Reciprocals) ของระยะจุดตัดจะได้เป็น $\frac{1}{x}, \frac{1}{y}, \frac{1}{z}$

1.4 แปลงค่าเศษส่วนที่ได้จากข้อ 3 ให้เป็นเลขจำนวนเต็มค่าน้อยที่สุด โดยที่สัดส่วน (ratio) ระหว่างค่าทั้งสามยังคงเดิม สมมุติว่าได้ค่า h k l ตามลำดับ

1.5 เขียนค่าดัชนีมิลเลอร์ของระนาบนี้ด้วยสัญลักษณ์ในวงเล็บคือ (h k l)

 ระยะห่างระหว่างระนาบ คือ ค่าของระยะห่างระนาบที่อยู่ใกล้ที่สุดที่ขนานกันภายในหน่วย เซลล์ โดยในโครงสร้างผลึกที่เป็นสี่เหลี่ยมลูกบาศก์ ค่าของระยะห่างระนาบมีค่าดัชนีมิลเลอร์ที่เท่ากันจะ แทนด้วยสัญญาลักษณ์ d_{ikl} ซึ่ง h k และ l คือค่าดัชนีมิลเลอร์ของระนาบนั้นๆ ดังรูปที่ 2.3

รูปที่ 2.3 แสดงระยะห่างระหว่างระนาบ (110) **ที่มา** (ฟิสิกส์ราชมงคล, 2558)

จากรูปที่ 2.3 ระยะห่างระหว่างระนาบ (110) d₁₁₀ ของระนาบที่ 1 และ 2 ก็คือระยะ AB และระหว่าง ระนาบที่ 2 และ 3 ก็คือระยะ BC ซึ่งสามารถหาได้ จากสมการ 2.3

$$d_{hkl} = \frac{a}{\sqrt{h^2 + k^2 + l^2}} \dots (2.3)$$

โดย d_{hkl} = ระยะห่างระหว่างระนาบที่ใกล้ที่สุดที่ขนานกันในหน่วยเซลล์ a = ขนาดของหน่วยเซลล์ (Lattice constant) h k l = ค่าของดัชนีมิลเลอร์ของระนาบที่ขนานกัน

ตัวอย่าง ทองแดงมีโครงสร้างเป็น FCC และมีขนาดของหน่วยเซลล์เท่ากับ 0.361 nm ให้หาค่าระยะห่าง ระหว่างระนาบ (220) ที่ขนานกันในหน่วยเซลล์

จากสมการ 2.3

$$d_{hkl} = \frac{a}{\sqrt{h^2 + k^2 + l^2}}$$
$$d_{220} = \frac{0.361nm}{\sqrt{2^2 + 2^2 + 0^2}}$$
$$= 0.128nm$$

 จนาดของผลึก เป็นค่าที่ต้องอาศัยข้อมูลที่ได้จากการเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์ ทั้งมุมของการ เลี้ยวเบน θ และความกว้างที่ตำแหน่งครึ่งหนึ่งของความสูงของยอดกราฟการเลี้ยวเบน หรือเรียกอีกอย่าง ว่า Full width at half maximum (FWHM) ซึ่งสามารคำนวณขนาดของผลึก (D) ได้จากสมการของเซอร์ เรอร์ (Scherer equation) ดังสมการที่ 2.4 (นุชรีย์ ชมเชย, 2553)

$$D = \frac{K\lambda}{\beta\cos\theta} \dots (2.4)$$

โดยที่ D คือ ขนาดของผลึก (Crystallite size)

Kคือ ค่าคงที่ ขึ้นกับขนาดและรูปร่างของเม็ดผลึก ใช้ค่า k ${\approx}\,1$

λ คือ ความยาวคลื่นของรังสีเอ็กซ์

eta คือ Full width at half maximum (FWHM)

heta คือ มุมเลี้ยวเบน

2.1.3 คุณสมบัติของแมกนีเซียม (Magnesium)

แมกนีเซียม (Magnesium) คือ ธาตุในตารางธาตุซึ่งมีสัญลักษณ์คือ (Mg) ซึ่งมีเลขอะตอม เป็น 12 แมกนีเซียมมีสถานะเป็นของแข็ง หรือ เพอริเคลส (Periclase) มีสถานะเป็นของแข็ง จุด หลอมเหลว 650 องศาเซลเซียส และมีโครงสร้างผลึกเป็นเฮกซะโกนอล Hexagonal แมกนีเซียมสามารถทำ ปฏิกิริยาอย่างช้าๆ กับน้ำเย็น และจะรวดเร็วมากขึ้นเมื่อปฏิกิริยากับน้ำร้อน แมกนีเซียมมีสถานะเป็นโลหะ คุณสมบัติที่เด่นชัดที่สุดของแมกนีเซียมคือความเป็นโลหะที่มีน้ำหนักเบา นำไปขึ้นรูปได้โดยการรีด การดึง การตี ได้ง่าย สารประกอบแมกนีเซียมมักจะถูกนำมาใช้เป็นวัสดุทนความร้อนในเตาเผาวัสดุ และใช้บุผิวใน การผลิตโลหะ อาทิเช่น เหล็ก เหล็กกล้า โลหะ แก้วและปูนซีเมนต์ เป็นต้น

<u>สัญลักษณ์</u>	Mg
<u>การจัดเรียงอิเล็กตรอน</u>	[Ne] 3s ²
มวลอะตอม	24.305 amu
<u>เลขอะตอม</u>	12
<u>จุดหลอมเหลว</u>	650 °C
จุดเดือด	1120 °C
โครงสร้าง	НСР

ตารางที่ 2.2 ตารางคุณสมบัติของแมกนีเซียม

้**ที่มา** (ดัดแปลง กัลยารัตน์สระทอง และรุ่งระวี พุดสีเสน 2558)

2.1.4 คุณสมบัติของแมงกานีส (Manganese)

แมงกานีส (Manganese) คือ ธาตุใน<u>ตารางธาตุ</u>ซึ่งมีสัญลักษณ์เป็น Mn มี โครงสร้างผลึก เป็น Body Centered Cubic ประโยชน์ของแร่แมงกานีส เป็นสินแร่แมงกานีสซึ่งถลุงเอาโลหะแมงกานีสไป ใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมเหล็กกล้า โลหะผสม โลหะเชื่อม ใช้ในอุตสาหกรรมเคมี ทำ ถ่านไฟฉาย ทำสี เป็นตัวฟอกในอุตสาหกรรมแก้ว ใช้ทำน้ำยาเคมีและเคมีภัณฑ์ นอกจากนี้ยังใช้ในการทำปุ๋ย และเวชภัณฑ์ต่างๆ

<u>สัญลักษณ์</u>	Mn
<u>การจัดเรียงอิเล็กตรอน</u>	[Ar] 3d ⁵ 4s ²
<u>มวลอะตอม</u>	54.938045 amu
<u>เลขอะตอม</u>	25
<u>จุดหลอมเหลว</u>	1,246 °C
จุดเดือด	2,097 ℃
โครงสร้าง	BCC

ดารางที่ 2.3 แสดงคุณสมบัติของแมงกานีส

ที่มา (ดัดแปลง กัลยารัตน์สระทอง และรุ่งระวี พุดสีเสน 2558)

2.1.5 คุณสมบัติของเหล็ก (Iron)

ธาตุเหล็กหรือไอรอน คือ ธาตุในตารางธาตุซึ่งมีสัญลักษณ์ (Fe) เหล็กไม่ปรากฏเป็นพิษต่อ ร่างกาย ยิ่งไปกว่านั้น ยังเป็นธาตุที่ร่างกายเราต้องการในปริมาณเล็กน้อย (Trace Element) เป็นโลหะ จำเป็นสำหรับระบบการย่อยอาหาร เม็ดเลือดแดงของคนและสัตว์ มีเหล็กเป็นองค์ประกอบ ทำหน้าที่นำ ออกซิเจนไปสู่เซลล์ต่าง ๆ ของร่างกาย

ตารางที่ 2.4 แสดงคุณสมบัติของเหล็ก

สัญลักษณ์	Fe
เลขออกซิเดชันสามัญ	+ 2, + 3
น้ำหนักอะตอม	55.847 amu
<u>เลขอะตอม</u>	26
<u>จุดหลอมเหลว</u>	1536.5 ℃
<u>จุดเดือด</u>	3000 °C

ที่มา (ดัดแปลง กัลยารัตน์สระทอง และรุ่งระวี พุดสีเสน 2558)

2.1.6 สารเฟอร์ไรต์

แม่เหล็กเซรามิกมีองค์ประกอบหลัก คือเหล็ก (Fe) จึงมีชื่อเรียกว่า เฟอร์ไรต์ (Ferrite) ซึ่ง สามารถแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ ซอฟต์เฟอร์ไรต์ (Soft Ferrite) และฮาร์ดเฟอร์ไรต์ (Hard Ferrite) ซอฟต์ เฟอร์ไรต์สามารถทำให้เกิดสภาพแม่เหล็กได้ง่าย ซึ่งมีเป็นสารประกอบของ MO.Fe₂O₃ โดย MO อาจเป็น ไอออนของเหล็ก แมงกานีส (Mn) หรือนิกเกิล (Ni) ซึ่งมีประจุบวกสอง สมบัติทางแม่เหล็กที่โดดเด่นของ ซอฟต์เฟอร์ไรต์ นอกเหนือจากการทำให้มีสภาพแม่เหล็กและทำลายสภาวะแม่เหล็กได้ง่ายเหมือนแม่เหล็ก โลหะ ซอฟต์เฟอร์ไรต์ยังมีความต้านทานสูง จึงนิยมใช้เป็นชิ้นส่วนในอุปกรณ์ที่ต้องการความถี่สูง อาทิ หม้อ แปลงไฟฟ้า ไมโครเวฟ เพราะสามารถลดค่าพลังงานสูญเสียที่เกิดขึ้นเนื่องจาก ผลของการเปลี่ยนแปลงทง แม่เหล็กได้ดี ตัวอย่างของซอฟต์เฟอร์ไรต์ ได้แก่ แมงกานีสซิงก์เฟอร์ไรต์ (Mg_xZn_{1-x}Fe₂O₄) นิกเกิลซิงก์เฟอร์ ไรต์ (Ni_xZn_{1-x}Fe₂O₄) ส่วนแม่เหล็กเซรามิกอีกประเภทหนึ่งคือ ฮาร์ดเฟอร์ไรต์นั้นมีองค์ประกอบพื้นฐานคือ MO_{0.6}Fe₂O₃ เมื่อ MO คือไอออนของแบเรียม (Ba) และสตรอนเตียม (Sr) สมบัติเด่นของฮาร์ดเฟอร์ไรต์ ที่ ตรงกันข้ามกับซอฟต์เฟอร์ไรต์ คือ เหนี่ยวนำให้เป็นแม่เหล็กได้ยาก หรือหมดสภาพได้ยากกว่า จึงนิยมใช้เป็น แม่เหล็กถาวรในอุปกรณ์ต่างๆ อาทิเช่น เครื่องกำเนิดไฟฟ้า รีเลย์ มอเตอร์ และเทปแม่เหล็ก ตัวอย่างของ ฮาร์ดเฟอร์ไรต์ ได้แก่ แบเรียมเฟอร์ไรต์ (Ba_{0.6}Fe₂O₃) และสตรอนเตียมเฟอร์ไรต์ (Sr_{0.6}Fe₂O₃)

2.1.7 ชนิดของเฟอร์ไรต์

เฟอร์ไรต์แบ่งตามลักษณะของโครงสร้างทางผลึกวิทยา ได้ 3 ชนิด คือ เฟอร์ไรต์สปิเนล (Spinel Ferrite) เฟอร์ไรต์การ์เนต (Garnet Ferrite) เฟอร์ไรต์แมคนิโตพลัมไบท์(Magnetoplumbite Ferrite) เฟอร์ไรต์สปิเนลและเฟอร์ไรต์การ์เนตเป็นเฟอร์ไรต์แม่เหล็กชนิดชั่วคราว (Soft Ferrite) เช่น แมงกานีสซิงค์เฟอร์ไรต์ (MnZnFe₂O₄) นิเกิลซิงค์เฟอร์ไรต์ (NiZnFe₂O₄) แมกนีเซียมแมงกานีสเฟอร์ไรต์ (MgMnFe₂O₄) แมกนีเซียมซิงค์เฟอร์ไรด์ (MgZnFe₂O₄) เฟอร์ไรต์แมคนีโตพลัมไบท์ เป็นแม่เหล็กถาวร (Hard Ferrite) เช่น แบเรียมเฟอร์ไรต์ (BaFe₁₂O₁₉) และสทรอนเซียมเฟอร์ไรด์ (SrFe₁₂O₁₉)

1. เฟอร์ไรต์สปิเนล คือ Me²⁺Fe³⁺O₄ เมื่อ Me²⁺ คือ อิออนของโลหะที่มีวาเลนซ์ อิเล็กตรอนเท่ากับ 2 เช่น Fe²⁺ Mn²⁺ Zn²⁺ Ni²⁺ Co²⁺ Mg²⁺ และ Cd²⁺ อาจอยู่ในรูปของการผสมระหว่างอิ ออนสองชนิดก็ได้เช่น Mg_{1-x}Mn_xFe₂O₄ โครงสร้างผลึกของสปิเนลประกอบด้วย O²⁻ 32 ช่อง จะมีช่องออก ตะฮีดรอล (octahearal hole) 32 ช่อง และช่องเตตระฮีดรอล 8 ช่อง เนื่องจากโครงสร้างเป็นรูปลูกบาศก์ (cubic ferrite) ช่องแต่ละช่องในหน่วยเซลล์จะก่อให้เกิดโครงผลึกย่อย (sublaltice) แนวแรงแม่เหล็กของ โครงผลึกย่อยทั้งสองชนิดจะอยู่ในแนวขนานกัน แต่ทิศทางตรงกันข้าม และผลลัพธ์ของแรงแม่เหล็กคือ ผลต่างของแนวแรงทั้งสองแนวนี้ ดังรูปที่ 2.4

รูปที่ 2.4 แผนผังโครงสร้างของสปิเนล **ที่มา :** (J. Mol. Sci, 2013)

2. เฟอร์ไรต์การ์เนต มีสูตรทั่วไปทางเคมี คือ M₃³⁺ Fe₅³⁺ O₁₂ หรือเขียนได้เป็น M₃^cFe₂^aFe₃^dO₁₂ เมื่อ M เป็นอิออนของโลหะที่มีวาเลนซ์เป็น 3 เช่น Al Ga Cr Mn Rb In และ c a d แทนตำแหน่งโครงสร้างผลึกซึ่งอิออนนั้นครอบครองอยู่ในเนื้อเฟอร์ไรต์ชนิดนี้ อิออน Fe ทำให้เกิดโครงผลึก ย่อย ซึ่ง M³⁻จะถูกล้อมรอบด้วยออกซิเจน 9 อิออนต่อหนึ่งตัว เฟอร์ไรต์ชนิดนี้มีสมบัติเป็นแม่เหล็กอย่างอ่อน เมื่อถูกเหนี่ยวนำแสดงได้ ดังรูปที่ 2.5

รูปที่ 2.5 แสดงรูปโครงสร้างผลึกของเฟอร์ไรต์การ์เนต **ที่มา** (Trivedi Research Group Complex Oxides, 2558)

3. เฟอร์ไรต์แมคนิโตพลัมไบท์ มีสูตรทั่วไปทางเคมีโดยประมาณเป็น

PbFe_{7.5}Mn_{3.5}Al_{0.5}Ti_{0.5}O₁₉ มีโครงสร้างผลึกเป็น["]แบบเฮกซะโกนอล (Hexagonal) นอกจากนั้นยังมี คุณสมบัติเป็นแม่เหล็กถาวร ในหนึ่งหน่วยเซลจะถูกสร้างขึ้นจากสูตร AB₁₂O₁₉ หรือ A²⁻O_{0.6}B₂³⁺O₃ โดยที่ A และ B คือ Al Ga Cr และ Fe ตัวอย่างที่รู้จักกันดีคือ แมกนิโตพลัมไบท์ มีสูตรทั่วไปทางเคมีเป็น PbFe₁₂O₁₉ แสดงได้ ดังรูปที่ 2.6

รูปที่ 2.6 แสดงโครงสร้างผลึกแบบเฮกซะโกนอล (Hexagonal) **ที่มา** (Tikalon Blog by Dev Gualtieri, 2015)

2.1.8 คุณสมบัติของเฟอร์ไรต์

1. สมบัติทางเคมีของเฟอร์ไรต์ คือ เฟอร์ไรต์ไม่ละลายน้ำแต่เป็นตัวทำละลายสารอินทรีย์

ต่างๆ

 สมบัติทางกายภาพของเฟอร์ไรต์ คือ มีสถานะเป็นของแข็งมีโครงสร้างเป็นตาข่าย ติดต่อกันไปตลอดอัน แต่เมื่อถูกเผาที่อุณหภูมิสูงจะมีความแข็งแรงและทนต่อแรงกระแทก นอกจากนั้นเมื่อ ถูกเหนี่ยวนำจะทำให้มีอำนาจแม่เหล็กได้ ส่วนผสมของเฟอร์ไรต์ที่เหมาะสมและการเตรียมที่ดีจะต้องทำให้ ได้เนื้อเฟอร์ไรต์ที่มีความซาบซึมทางแม่เหล็กสูง และเฟอร์ไรต์ชนิดแม่เหล็กชั่วคราวจะต้องมีการสูญเสีย พลังงานในการกลับขั้วแม่เหล็กน้อย

2.1.9 วิธีการเตรียม

 กระบวนการตกตะกอนร่วม (Co-precipitation Method) เป็นเทคนิคการตกตะกอน ร่วมอาศัยวิธีการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิหรือความดันของสารละลายเพื่อให้มีการตกตะกอนเกิดขึ้น ซึ่ง กระบวนการหลักที่เกิดขึ้นในกระบวนการตกตะกอนประกอบด้วยการเกิดนิวเคลียส (Nucleation) และการ เติบโต (Growth) โดยทั่วไปแล้ว ถ้าระบบมีอัตราการเกิดนิวเคลียสที่สูง แต่มีอัตราการเติบโตที่ช้า อนุภาคของ ตะกอนที่ได้จะมีขนาดเล็ก ซึ่งตัวแปรสำคัญที่มีผลต่อความบริสุทธิ์และลักษณะทางกายภาพของตะกอนที่เตรียมได้ คือ ความเข้มข้นของสารตั้งต้น ความเป็นกรด-ด่าง และอัตราการผสมของสารละลายการทำให้เกิดสารละลาย อิ่มตัวยิ่งยวด นอกจากนี้ยังสามารถทำให้สารละลายเกิดการอิ่มตัวยิ่งยวด และเกิดการตกตะกอนได้โดยใช้ความดัน ที่เหมาะสม หรือใช้วิธีการเติมสารเคมีเหมาะสมลงไป เรียกสารเคมีที่เติมลงไปเพื่อทำให้เกิดการตกตะกอนนี้ว่า ตัว ตกตะกอน (Precipitation agent) เมื่อเติมสารเคมีลงไปจะทำให้เกิดตะกอนขององค์ประกอบที่สามารถละลายน้ำ ได้น้อย ทำให้สารละลายเกิดการอิ่มตัวยิ่งยวดสูงส่งผลทำให้ระบบมีอัตราการเกิดนิวเคลียสสูงขึ้น การควบคุมการ ตกตะกอนทำได้โดยการควบคุมอัตราการผสมกัน ความเข้มข้นของสารละลาย อุณหภูมิของสารละลาย ค่าความ เป็นกรด-ด่าง (ค่า pH) รวมทั้งการคนสารละลาย ถ้าความเข้มข้นของสารละลายมากเกินไปจะทำให้อนุภาคมีขนาด ใหญ่ และหากทำการผสมกันในเครื่องอัตราโซนิก จะทำให้ขนาดอนุภาคที่เกิดขึ้นมีขนาดเล็กสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ยังต้องมีการตั้งสารละลายทิ้งไว้ให้เกิดตะกอนอย่างสมบูรณ์ ซึ่งใช้เวลาไม่เท่ากันทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของปฏิกิริยา กระบวนการตกตะกอนแสดง ดังรูปที่ 2.7

รูปที่ 2.7 กระบวนการที่เกิดขึ้นในการตกตะกอน **ที่มา** (ดัดแปลง นุชรีย์ ชมเชย, 2553)

กระบวนการตกตะกอนเป็นเทคนิคที่ถูกนำมาใช้ในการสงเคราะห์กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เนื่องจากสารที่ได้มีความบริสุทธิ์สูง สามารถควบคุมสัณฐานวิทยา และการแจกแจงของอนุภาค (Particle size distribution) ได้เป็นอย่างดี แต่อย่างไรก็ตามกระบวนตกตะกอนมีข้อเสีย คือ ต้องมีการแยก ตะกอนออกจากสารสะลาย การทำให้แห้งและการให้ความร้อนแก่ตะกอน เพื่อทำให้เกิดเป็นผงที่ต้องการ ซึ่ง วิธีการทำให้แห้ง และ การแคลไซน์ มักทำให้ตะกอนและผงเกิดการเกาะกันเป็นกลุ่มก้อน (Agglomerate) (นุชรีย์ ชมเชย, 2553)

 กระบวนการให้ความร้อน เป็นกระบวนการที่มาบทบาทสำคัญอย่างมากต่อการผลิต เซรามิก เนื่องจากเซรามิกส่วนใหญ่นั้นได้มาจากการเผาด้วยอุณหภูมิที่สูงในระดับหนึ่งเพื่อให้มีโครงสร้าง จุลภาคและสมบัติตรงตามที่ต้องการ นอกจากนั้นยังเป็นกระบวนการไล่สารอินทรีย์และก๊าซต่างๆที่อยู่ใน ชิ้นงาน นอกจากนั้นกระบวนการให้ความยังทำให้วัสดุเกิดพันธะซึ่งกันและกันโดยการแพร่ของของแข็งที่ อุณหภูมิสูง จะทำให้ส่วนที่เป็นรูพรุนของเนื้อวัสดุลดลงและมีความหนาแน่นมากขึ้น ตัวอย่างของ กระบวนการให้ความร้อน เช่น การแคลไซน์ การเผาซินเตอร์ และการเผาซินเตอร์แบบสองขั้นตอน

2.1 การแคลไซน์ (Calcination) เป็นกระบวนการให้ความร้อนแก่สารตั้งต้นที่มีสถานะเป็น ของแข็งการเผาเพื่อไล่น้ำ สารอินทรีย์และก๊าซต่างๆที่อยู่ในเนื้อชิ้นงาน และเพื่อทำให้เกิดการสลายตัว หรือ เกิดการทำปฏิกิริยากันระหว่างสารตั้งต้นต่างชนิดกัน แล้วเกิดเป็นของแข็งชนิดใหม่ขึ้น และตัวอย่างช่วงเวลา ในการเผาแคลไซน์แสดงได้ ดังรูปที่ 2.8 แสดงช่วงเวลาในการเผาแคลไซน์ กำหนดอุณหภูมิในการเผา (T) เท่ากับ 1,100 เผาแซ่เป็นเวลา 2 ชั่วโมง

รูปที่ 2.8 แสดงช่วงเวลาในการเผาแคลไซน์

2.2 การเผาซินเตอร์ (Sintering) เป็นกระบวนการที่ทำให้อนุภาคของวัสดุเซรามิกเกิดพันธะซึ่ง กันและกัน โดยการแพร่ของของแข็งที่อุณหภูมิสูง ซึ่งจะทำให้ส่วนที่เป็นรูพรุนของเนื้อวัสดุลดลง และมีความ หนาแน่นมากขึ้น ในขบวนการซินเตอร์อนุภาคจะเกาะเข้าหากันโดยการแพร่ภายใต้สถานะของแข็งที่อุณหภูมิสูงมากแต่ต่ำกว่าจุดหลอมเหลวของสารประกอบที่ถูกเผานั้น แสดงตัวอย่างเช่น ฉนวนของหัวเทียน ที่ทำจาก Al₂O₃ จะถูกเผาที่อุณหภูมิ 1,600 องศาเซลเซียส (จุดหลอมเหลวของ Al₂O₃ อยู่ที่ประมาณ 2,050 องศาเซลเซียส) ในกระบวนการซินเตอร์การแพร่ของอะตอมเกิดที่ขึ้นระหว่างหน้าผิวสัมผัสของ อนุภาคทำให้เกิดพันธะทางเคมีซึ่งกันและกัน ถ้ากระบวนการดำเนินต่อไป จะเกิดอนุภาคที่ใหญ่ขึ้นเนื่องจาก เกิดการรวมตัวกันของอนุภาคขนาดเล็กๆ เข้าด้วยกันมากขึ้น เมื่อเวลาที่ใช้ในการซินเตอร์เพิ่มขึ้นอนุภาคจะมี ขนาดใหญ่ขึ้นแต่รูพรุน (Porosition) ของวัสดุจะลดลง ที่จุดสิ้นสุดของกระบวนการขนาดของเกรน จะเข้าสู่ สภาวะสมดุล สิ่งที่ขับเคลื่อนให้กระบวนการดำเนินไป คือ การลดพลังงานของระบบให้ต่ำลง โดยปกติการ ซินเตอร์จะไม่เกิดขึ้นจนกว่าอุณหภูมิในผลิตภัณฑ์จะสูงเกินครี่งหนึ่งหรือสองในสามของอุณหภูมิการ หลอมเหลวของจิ้นงาน ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จะสูงเกินครี่งหนึ่งหรือสองในสามของอุณหภูมิการ ขนาดใหญ่ขึ้นเตอร์จะไม่เกิดขึ้นจนกว่าอุณหภูมิในผลิตภัณฑ์จะสูงเกินครี่งหนึ่งหรือสองในสามของอุณหภูมิการ หลอมเหลวของจิ้นงาน ซึ่งเป็นข่วงที่อุณหภูมิสูงพอต่อการทำให้อิ้นงานเกิดการซินเตอร์แบบสถานะของแข็ง

ที่แต่ละอะตอมสามารถเกิดมีการแพร่กระจายได้อย่างมีนัยสำคัญ การกำจัดสารอินทรีย์ด้วยความร้อน (Organic Burnout) หรือเทอร์โมไลซีส (Themolysis) เป็นการกำจัดพวกสารอินทรีย์ที่ตกค้างอยู่ภายใน ชิ้นงานหลังจากการอบแห้งซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก การซินเตอร์แบบสถานะของแข็งเป็น กระบวนการทางความร้อนที่ทำให้อนุภาคเกิดการสร้างพันธะกันอย่างสมดุล การเกิดพันธะเชื่อมต่อกัน ดังกล่าวทำให้ระบบมีความแข็งแรงสูงขึ้นและมีพลังงานลดลง ซึ่งกล่าวได้ว่าการซินเตอร์นั้นเป็นการกำจัดรู พรุนที่อยู่ระหว่างอนุภาคผง โดยอาศัยการหดตัวขององค์ประกอบที่เชื่อมอยู่ติดกันแล้วเกิดการเติบโตไปด้วย โดยมีการสร้างพันธะที่แข็งแรงระหว่างอนุภาคที่อยู่ติดกันขึ้นมา ทุกขั้นตอนเหล่านี้อยู่ในระหว่างการ เปลี่ยนแปลงชิ้นงานที่ผ่านการอัดขึ้นโครงรูปไปเป็นโครงสร้างจุลภาคที่ประกอบไปด้วย การยึดเกาะกัน ของ แกรนต่างๆ ล้วนแต่เป็นส่วนหนึ่งของ การซินเตอร์ ทั้งสิ้น รูปที่ 2.9 (ก) เป็นช่วงเวลาก่อนที่เผาซินเตอร์ 2.9 (ข) เป็นช่วงเวลาการเผาซินเตอร์ และ รูปที่ 2.9 (ค) เป็นช่วงเวลาหลังจากการซินเตอร์

รูปที่ 2.9 แสดงขั้นตอนของการเชื่อมตัวของอนุภาคในกระบวนการเผาซินเตอร์ (ก) ก่อนการเผาซินเตอร์ (ข) ระหว่างการเผาซินเตอร์

(ค) หลังการเผาซินเตอร์

```
ที่มา (เอกสิทธิ์ สุทธะพินทุ, 2552)
```

2.3 การเผาซินเตอร์แบบสองชั้นตอน (Two Step Sintering) กระบวนการสุดท้ายใน กระบวนการผลิตชิ้นงานเซรามิก เป็นกระบวนการอุณหภูมิสูงที่อาศัยการให้ความร้อนแก่อนุภาคผงผลึก นอกจากนั้นยังทำให้อนุภาคจะเกาะเข้าหากันของวัสดุเซรามิกเกิดพันธะซึ่งกันและกันอย่างสมดุล วัสดุเซรา มิกที่มีความหนาแน่นสูง และได้เซรามิกที่มีความบริสุทธิ์สูงไม่มีสารอินทรีย์ปนเปื้อนในตัวอย่าง เมื่อเผาชิน เตอร์อนุภาคที่อยู่ใกล้กันกับอนุภาคเกิดการสร้างพันธะระหว่างอนุภาคที่แข็งแรง กระบวนการเผาซินเตอร์ อาจจะกล่าวได้ว่าการเผาซินเตอร์หมายถึงการกำจัดรูพรุนที่อยู่ระหว่างอนุภาค โดยอาศัยการหดตัวของ องค์ประกอบที่เชื่อมอยู่ติดกันแล้วเกิดการเติบโตไปด้วนกันกระบวนการเผาซินเตอร์แบบสองขั้นตอน แสดง ได้ดังรูปที่ 2.10 เป็นตัวอย่างแสดงการเผาซินเตอร์แบบสองขั้นตอน ที่ T₁ เท่ากับ 1,250 องศาเซลเซียส เผา แช่เป็นเวลา 1 นาที T₂ เท่ากับ 1,200 องศาเซลเซียส เผาแช่เป็นเวลา 5 ชั่วโมง

รูปที่ 2.10 แสดงขั้นตอนการเผาซินเตอร์แบบสองขั้นตอน

2.1.10 การวิเคราะห์โครงสร้างระดับจุลภาค

1. การศึกษาโครงสร้างระดับจุลภาค ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด ้ (Scanning Electron Microscope : SEM) กระบวนการที่ใช้อิเล็กตรอนเป็นแหล่งกำเนิดแสง เป็นเครื่องมือ ้ที่ใช้ศึกษาลักษณะสัณฐานของวัสดุในระดับจุลภาค ซึ่งเป็นรายละเอียดที่เล็กมาก และเนื่องจากข้อจำกัดของ กล้องจุลทรรศน์แบบแสงที่มีความยาวคลื่นแสงขนาดใหญ่กว่าลักษณะสัณฐานบางชนิดที่ต้องการศึกษา ้กำลังความสามารถในการแยกชัดของกล้องจุลทรรศน์แบบแสงธรรมดามีค่าต่ำ ใช้ดูวัตถุเล็กสุดประมาณ 0.2 ไมโครเมตร และให้กำลังขยายสูงสุดไม่เกิน 3,000 เท่า ซึ่งไม่สามารถตรวจสอบรายละเอียดของวัตถุที่มี ้ขนาดเล็กมากๆได้ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนที่มีกำลังขยายสูง มี ้ความสามารถในการแยกชัดดี เนื่องจากมีความยาวคลื่นสั้น เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ลักษณะสัณฐานของ ้วัสดุ โดยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราดมีกำลังขยายมากกว่า 3,000 เท่า จนถึงระดับมากกว่า 100,000 เท่า และยังสามารถแจกแจงรายละเอียดของภาพ ซึ่งขึ้นกับลักษณะตัวอย่างได้ตั้งแต่ 3 ถึง 100 นาโนเมตร หลักการทำงานของกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด จะประกอบด้วยแหล่งกำเนิด ้อิเล็กตรอนซึ่งทำหน้าที่ผลิตอิเล็กตรอนเพื่อป้อนให้กับระบบ โดยกลุ่มอิเล็กตรอนที่ได้จากแหล่งกำเนิดจะถูก เร่งด้วยสนามไฟฟ้า จากนั้นกลุ่มอิเล็กตรอนจะผ่านเลนส์รวบรวมรังสี (Condenser Lens) เพื่อทำให้กลุ่ม อิเล็กตรอนกลายเป็นลำอิเล็กตรอน ซึ่งสามารถปรับให้ขนาดของลำอิเล็กตรอนใหญ่หรือเล็กได้ตามต้องการ หากต้องการภาพที่มีความคมชัดจะปรับให้ลำอิเล็กตรอนมีขนาดเล็ก หลังจากนั้นลำอิเล็กตรอนจะถูกปรับ ระยะโฟกัสโดยเลนส์ใกล้วัตถุ (Objective Lens) ลงไปบนผิวชิ้นงานที่ต้องการจะศึกษา และหลังจากนั้นลำ ้อิเล็กตรอนถูกกราดลงบนชิ้นงานจะทำให้เกิดอิเล็กตรอนทุติยภูมิ (Secondary Electron) ซึ่งสัญญาณจาก ้อิเล็กตรอนทุติยภูมินี้จะถูกบันทึก และแปลงไปเป็นสัญญาณทางอิเล็กทรอนิกส์ ถูกนำไปสร้างเป็นภาพบน ้จอโทรทัศน์ต่อไปและสามารถบันทึกภาพจากหน้าจอโทรทัศน์ได้เลย ดังรูปที่ 2.11

ร**ูปที่ 2.11** แสดงหลักการทำงานของกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด **ที่มา** (http://www.il.mahidol.ac.th/e-media/nano/Page/Unit4-5.html)

2. การศึกษารูปแบบการเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์ ด้วยเครื่องเอ็กซเรย์ดิฟแฟรกโตมิเตอร์ (X-ray Diffraction ; XRD) เป็นเทคนิคหนึ่งที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้างผลึกที่ไม่ทำลายตัวอย่าง ที่นิยม ใช้อย่างแพร่หลายในงานด้านเคมีและเคมีชีวภาพ โดยใช้ในการตรวจวัดโครงสร้างของโมเลกุลต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นสารประกอบ อนินทรีย์ โปรตีนและดีเอ็นเอ ที่มีอยู่ตามธรรมชาติ รวมถึงวัสดุที่สังเคราะห์ขึ้น ผู้ผลิตได้ พัฒนาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในเทคนิคนี้ให้มีความสามารถมากยิ่งขึ้นและใช้งานได้ง่ายขึ้น ทำให้เอื้อ ประโยชน์สำหรับนักวิทยาศาสตร์ที่จะนำไปใช้ปรับปรุง พัฒนา หรือยกระดับการวิเคราะห์ วิจัย หรือ ตรวจสอบในระดับสูงขึ้นไป

รูปที่ 2.12 แสดงเครื่องวิเคราะห์การเลี้ยวเบนรังสีเอ็กซ์ หรือ X-ray Diffraction (XRD) **ที่มา** (http://www.uq.edu.au/nanoworld/index.html?page=160084)

เทคนิคการเลี้ยวเบนโดยรังสีเอ็กซ์จะเลี้ยวเบนไปตามช่องว่างระหว่างอะตอมภายในผลึกและจะถูกบันทึกค่า แล้วทำการวิเคราะห์โครงสร้างผลึกนั้นๆ โดยระยะห่างระหว่างอะตอมนั้นสามารถคำนวณได้จากสมการของ Bragg 's Law

รูปที่ 2.13 แสดงการเลี้ยวเบนของรังสีเอ็กซ์จากระนาบในอนุภาคผลึก **ที่มา** (จรัส บุณยธรรมา, 2555)

จากรูปที่ 2.13 สามารถอธิบายความสัมพันธ์ได้จากสมการของ Bragg 's Law คือ

 $2d\sin\theta = n\lambda \quad (2.5)$

โดยที่

- n คือ เลขจำนวนเต็ม 1, 2, 3,....,
 - λ คือ ค่าความยาวคลื่นของรังสีเอ็กซ์ (อังสตรอม)
 - *d* คือ ระยะห่างระหว่างระนาบของผลึก (อังสตรอม)
 - heta คือ มุมตกกระทบของรังสีเอ็กซ์กับระนาบผลึก

ตัวอย่าง เป็นรูปแบบการเลี้ยวเบนของอนุภาคเหล็กออกไซด์ที่สังเคราะห์จากทั้ง 4 วิธี คือ วิธีการตกตะกอน ร่วม (วิธี A ,B) วิธีโซล-เจลดัดแปลง (วิธี C) วิธีการออกซิเดทีฟแอลคาไลน์ไฮโดรไลซิสของผงเหล็กบริสุทธิ์ (วิธี D) ดังรูปที่ 2.14

รูปที่ 2.14 รูปแบบการเลี้ยวเบนรังสีเอ็กซ์ของอนุภาคเหล็กออกไซด์สังเคราะห์โดย (a) วิธี A, (b) วิธี B, (c) วิธี C และวิธี D ที่อุณหภูมิตกตะกอน (d) 25°C, (e) 50°C, (f) 70°C และ 90°C (g) **ที่มา** (นุชรีย์ ชมเชย, 2553)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Y.Y. Meng et.al, (2012) ผงนาโนของ MnZn ที่มีโครงสร้างสปิเนลเฟอร์ไรท์ที่ถูก เตรียมโดยวิธีตกตะกอนร่วมและวิธีการใช้กรด $\overline{\mathbf{0}}$ -FeOOH เป็นสารตั้งต้น เช่น การประมวลผลของ พารามิเตอร์ ค่า pH ของการตกตะกอนร่วมและ reflux time ในการก่อตัวของผลึกในโครงสร้างจุลภาคและ สมบัติแม่เหล็กที่ตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ผลการศึกษาพบว่า แทนที่จะเป็นรูปทรงกลมแต่อนุภาคนาโน Mn_{0.5}Zn_{0.5}Fe₂O₄ มีรูปทรงสี่เหลี่ยมที่มีขนาดแตกต่างตั้งแต่ 10 ถึง 20 นาโนเมตร ขนาดสามารถควบคุมได้ โดยวิธีตกตะกอนร่วมและ reflux parameters ผลิตภัณฑ์มีสภาพแม่เหล็กอิ่มตัว (M_s) 46 emu/g เมื่อค่า pH ของการตกตะกอนร่วมและ reflux time เป็นเวลา 13 และ 6 ชั่วโมง ตามลำดับ ผลกระทบของธาตุแรร์ เอิร์ท (RE) (La, Nd, Gd) ที่โดปใน โครงสร้างและสมบัติแม่เหล็กของ Mn_{0.4}Zn_{0.6}Fe\$_{2-x}RE_xO₄ ที่ตรวจสอบ อนุภาคนาโน เนื่องจากความแตกต่างในช่วงเวลาที่มีโมเมนต์แม่เหล็กและรัศมีไอออนสำหรับ La³⁺, Nd³⁺ และ Gd³⁺ สมบัติแม่เหล็กต่างๆ ใน 3 ชุดนี้ของโลหะผสม นอกจากนี้ยังพบว่า ขนาดอนุภาคสภาพแม่เหล็ก อิ่มตัวและแรงบีบบังคับ (H_c) ขึ้นอยู่กับความเข้มข้นของธาตุแรร์เอิร์ท เนื่องจากความเข้มข้นที่ต้อง การครอบตำแหน่งของไอออนธาตุแรร์เอิร์ท

Sahira et.al, (2015) การเคลือบโพลีเอทีลีนไกคอล (Polyethylene Glycol; PEG) บนอนุภาค นาโนซิงค์เฟอร์ไรท์แทนอนุภาคนาโนแมงกานีสเฟอร์ไรต์ มีรายงานในการศึกษาในปัจจุบัน สารเคมี Bearing นาโนเฟอร์ไรต์เฟสเดียว สำหรับ Mn_(1-X)Zn_(X)Fe₂O₄ (0.0 < X < 1.0) ภายใต้อุณหภูมิต่ำที่ 75 °C และ ลักษณะทางสัณฐานวิทยา โครงสร้างและสมบัติแม่เหล็ก ลักษณะการเตรียมเฟอร์ไรท์ใช้ x-ray diffraction (XRD), Field emission scan electron microscopy (FE-SEM), และ Vibrating Sample Magnetometer (VSM) Techniques XRD แสดงให้เห็นการก่อตัวของโครงสร้างสปิเนลเฟสเดียว สำหรับ ตัวอย่างที่มี Zinc-Content หาขนาดผลึกโดยใช้สมการเซอร์เรอร์ สำหรับ ในช่วง 4.50-15.89 นาโนเมตร แถบลักษณะเฉพาะของ PEG เป็นข้อสังเกตในเทคนิคการแปลงของฟูริเยร์ของคลื่นอินฟราเรดในชั้น PEG บน Mn-Zn อนุภาคนาโนเฟอร์ไรต์ยืนยันรูปแบบทรงกลมของการเคลือบ PEG ในอนุภาคนาโน $Mn_{(1-x)}Zn_{(x)}Fe_2O_4$ และรีดิวซ์ การรวมมวลในอนุภาคนาโน $Mn_{(1-x)}Zn_{(x)}Fe_2O_4$ และรีดิวซ์ การรวมมวลในอนุภาคนาโน $Mn_{(1-x)}Zn_{(x)}Fe_2O_4$ และรีดิวซ์ การรวมมวลในอนุภาคนาโน $Mn_{(1-x)}Zn_{(x)}Fe_2O_4$ แสดงให้เห็นโดย FE-SEM การวัด สมบัติแม่เหล็กที่อุณหภูมิห้องโดย VSM แสดงให้เห็นว่า Samples เป็น Superparamagnetic ที่สภาพ แม่เหล็กอิ่มตัวและสภาพแม่เหล็กหักล้าง ในช่วง 1.86-20.66 emu/ g และ 12.922-30.253 Oe ตามลำดับ M-H loop ของ Samples ทั้งหมดจะแคบที่ค่าสภาพแม่เหล็กหักล้างต่ำและสภาพคงอยู่ แสดงให้เห็นว่า ธรรมชาติของ Superparamagnetic ของ Samples นี้

J. Amighian^a et.al, (2013) งานวิจัยนี้แทนอนุภาคนาโนแม่เหล็ก x เท่ากับ 0-0.75 ($Mn_{3-x}O_4$, X=0-0.75) โดยวิธีตกตะกอนร่วม การวิเคราะห์การเลี้ยวเบนรังสีเอกซ์ แสดงให้เห็นว่า อนุภาคนาโนที่ เตรียม มีโครงสร้างสปิเนลเฟสเดียว และขนาดผลึกเฉลี่ยประมาณ 20 นาโนเมตร พบว่าตัวอย่างมี ขนาด อนุภาคเฉลี่ยประมาณ 25 นาโนเมตร อุณหภูมิคูรี (T_c) ของ Samples วัดโดยความสมดุลของฟาราเดย์ และ ลดลงจาก 610 องศาเซลเซียส ถึง 510 องศาเซลเซียส โดยเพิ่มปริมาณแมงกานีสจาก x เท่ากับ 0 ถึง x เท่ากับ 0.75 M-H Curves ของอนุภาคนาโนแสดงพฤติกรรมที่เป็น Superparamagnetic สำหรับ Sample ทั้งหมด ยกเว้น x=0 และสภาพอิ่มตัวเพิ่มขึ้น เมื่อ Mn ลดลง อุณหภูมิขึ้นอยู่กับสภาพรับไว้ได้ของ ไฟฟ้ากระแสสลับ ตัวอย่างที่แสดงให้เห็นว่าความถี่ที่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ความถี่ขึ้นอยู่กับช่วงอุณหภูมิ สำหรับสภาพแม่เหล็ก Superparamagnetic ที่ดีสามารถ อธิบายได้โดยวิธี Vogel-Fulcher law

Jianxiang Ding et.al, (2014) การเพิ่มคุณสมบัติการเก็บรักษาพลังงานของเซรามิก 0.89Bi_(0.5)Na_(0.5)TiO₃-0.06BaTiO₃-0.05K_{0.5} Na_(0.5)NbO₃ ที่ปราศจากสารตะกั่ว และ Anti-Ferroelectric เตรียมโดยวิธีการเผาสองขั้นตอน ได้เซรามิก 0.89BNT-0.06BT-0.05KNN ที่ปราศจากสารตะกั่ว และ Anti-Ferroelectric มีความหนาแน่นของการจัดเก็บพลังงานที่มากขึ้น เนื่องจากกระบวนการเผา 2 ขั้นตอน กราฟ P-E จะแสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติทางไฟฟ้าที่ดีที่สุดเมื่อ E_c เท่ากับ 8.2 kv/cm P_r เท่ากับ 5.4 µc/cm² P_{max} เท่ากับ 32.6 µc/cm² และมี W ถึง 0.9 J/cm² ซึ่งมีค่าเป็น3 เท่าของการเผาขั้นตอนเดียว จะมีคุณสมบัติ AFE ที่ดีกว่า และความหนาแน่นของพลังงานที่สูงขึ้น อาจเกิดจากการเผา 2 ขั้นตอนที่จะได้ ขนาดของเกรนที่มีขนาดเล็ก และมีอนุภาคสม่ำเสมอมากขึ้นกว่าเซรามิกที่เผาขั้นตอนเดียว งานนี้มีวิธีการเผา ที่เรียบง่ายและประหยัดค่าใช้จ่ายในการเตรียมความพร้อมของวัสดุเซรามิก สำหรับเก็บประจุที่มีคุณสมบัติ การเก็บรักษาพลังงานสูง

กัลยารัตน์ สระทอง และรุ่งระวี พุดสีเสน (2558) งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาสมบัติทางแม่เหล็ก ของเซรามิกแมกนีเซียมแมงกานีสเฟอร์ไรต์ (M_{g(1-x)}Mn_xFe₂O₄) ที่เตรียมด้วยวิธีปฏิกิริยาสถานะของแข็ง (Solid state reaction) ในอัตราส่วนที่แตกต่างกัน โดยอัตราส่วน x เท่ากับ 0.0 0.1 0.2 0.3 0.4 0.5 0.6 0.7 0.8 0.9 และ 1.0 อุณหภูมิในการเผาแคลไซน์ 1,100 องศาเซลเซียส อุณหภูมิที่ใช้ในการเผาซินเตอร์ 1350 องศาเซลเซียส แล้วนำไปศึกษาโครงสร้าง MgFe₂O₄ และ MnO ด้วยเทคนิคการเลี้ยวเบนรังสีเอ็กซ์ และเทียบกับไฟล์มาตรฐานหมายเลข JCPDF88-1939, JCPDF78-0390 ศึกษาลักษณะโครงสร้างระดับ จุลภาคโดยใช้เทคนิคกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด ศึกษาร้อยละการหดตัว ศึกษาความ หนาแน่นโดยใช้เทคนิคอคิมิดิส จากนั้นศึกษาสมบัติทางแม่เหล็กด้วยเครื่อง Vibrating sample magnetometer จากการศึกษา พบว่า โครงสร้างของเกรนมีลักษณะเป็นเหลี่ยม ขนาดของเกรนเฉลี่ย ประมาณ 10.47 ไมโครเมตร ที่อัตราส่วนของ x เท่ากับ 0.5 ทำให้ร้อยละการหดตัวสูงสุดที่ 15.58 ความ หนาแน่นสูงสุดที่ 3.99 กรัมต่อลูกบาศก์เซนติเมตรและคุณสมบัติทางแม่เหล็กพบว่าสนามแม่เหล็กที่ได้เป็น สนามแม่เหล็กแบบเฟอร์โรชนิดอ่อน มีอำนาจในการหักล้างได้ง่ายและสัดส่วนที่ x เท่ากับ 0.6 และ x เท่ากับ 0.7 เป็นสัดส่วนที่ดีที่สุด